

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 20. mars 2015 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-91/2014:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 30. október sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna galla, sem hann telur vera á þvottavél, sem hann keypti af Y, hér eftir einnig nefnt seljandi. Álitsbeiðandi krefst skaðabóta.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 31. október sl., gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og frest til þess að skila þeim til 14. nóvember. Hvorki andsvör né frekari gögn bárust nefndinni. Með bréfi, dags. 19. mars, var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni og gögnum sem henni fylgdu kemur fram að hinn 2. ágúst 2012 keypti álitsbeiðandi þvottavél af gerðinni Whirpool 1400sn af seljanda fyrir kr. 80.000. Mun álitsbeiðandi ekki hafa byrjað að nota þvottavélina fyrr en um ári eftir kaupin. Eftir um árs notkun fór lega í þvottavélinni og mun ekki svara kostnaði að gera við vélina. Leitaði álitsbeiðandi til seljanda sem bauð honum aðra þvottavél til kaups á niðursettu verði. Segir álitsbeiðandi að jafnframt hafi komið fram að vél hans væri sú þriðja sem seljandi hefði fengið í hendurnar aftur með bilaða legu og að sennilega hafi legan farið vegna þess að of mikill þvottur var ítrekað settur í vélarnar. Telur álitsbeiðandi að þvottavélin sé haldin galla og krefst skaðabóta úr hendi seljanda.

Meðfylgjandi álitsbeiðni er kvittun fyrir kaupum á þvottavélinni.

IV

Niðurstaða kæruneftndarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. lög nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir nr. 48/2003 um neytendakaup.

Seljandi hefur ekki sent kæruneftndinni andsvör og verður að því er atvik málsins varðar að byggja á því sem kemur fram í þeim gögnum sem álitsbeiðandi hefur sent nefndinni.

Eins og að framan er rakið keypti álitsbeiðandi þvottavél af gerðinni Whirpool 1400sn af seljanda hinn 2. ágúst 2012 fyrir kr. 80.000. Um tveimur árum eftir kaupin, en aðeins ársnotkun, bilaði þvottavélin. Mun bilunin vera fólgin í því að lega í þvottavélinni gaf sig. Mun ekki svara kostnaði að gera við vélina. Mun seljandi hafa hafnað því að afhenta álitsbeiðanda nýja þvottavél eða koma að öðru leyti til móts við hann en með því að veita honum afslátt af kaupverði nýrrar þvottavélar.

Óháð yfirlýsingum seljenda um ábyrgð í lengri eða skemmri tíma, með þeim skilyrðum sem seljendur setja í þeim yfirlýsingum, geta neytendur skv. 27. gr. laga nr.

48/2003 um neytendakaup kvartað undan galla á söluhlut innan þeirra tímamarka sem kveðið er á um í greininni, þ.e. eftir atvikum inna tveggja eða fimm ára. Lög nr. 48/2003 eru, skv. 3. gr. laganna, ófrávíkjanleg og geta ábyrgðaryfirlýsingar seljanda ekki haft nein áhrif á áðurnefnda tímafresti. Ekki kemur fram í álitsbeiðni hvenær álitsbeiðandi kvartaði undan galla við seljanda og liggur því ekki fyrir hvort það hafi verið gert fyrir en með álitsbeiðni þessari, hinn 30. október sl., þ.e. 2 árum og tæplega 3 mánuðum eftir að kaupin fóru fram. Í 2. mgr. 27. gr. laganna segir m.a.:

„Ef neytandi leggur ekki fram kvörtun innan tveggja ára frá þeim degi er hann veitti söluhlut viðtöku getur hann ekki borið gallann fyrir sig síðar. Ef söluhlut, eða hlutum hans, er ætlaður verulega lengri endingartími en almennt gerist um söluhluti er frestur til að bera fyrir sig galla fimm ár frá því að hlutnum var veitt viðtaka.“

Þar sem ekki liggur annað fyrir en kvartað hafi verið undan galla á þvottavélinni rúmum tveimur árum eftir kaupin þarf því að meta hvort umrædd þvottavél sé söluhlutur sem „er ætlaður verulega lengri endingartími en almenn gerist um söluhluti“ í skilningi framanrakinnar 2. mgr. 27. gr. Í skýringum við greinina, sem fylgdu með frumvarpi til laga nr. 48/2003 um neytendakaup segir m.a. um þetta atriði:

„Mat á því hversu langur endingartími söluhlutur er ætlaður er unnt að byggja á því mati sem fram fer skv. b-lið 2. mgr. 15. gr. frumvarpsins. Því þarf m.a. að líta til þess hvers neytandi mátti vænta við kaup á slíkum hlut. Framleiðendur söluhluta hafa ólík markmið við framleiðslu hluta hvað varðar endingartíma þeirra. Endurspeglast þetta m.a. í verði og markaðssetningu hlutanna. Ef vafi er um það hversu langan endingartíma hlutur er ætlað að hafa er rétt að vafinn falli fimm ára reglunni í hag. Með endingartíma söluhlutar er átt við það hvað hlutnum er ætlað að virka lengi á viðunandi hátt. Til dæmis fellur það að hlutur verði úreltur vegna tækniframfara ekki undir ákvæðið. Áætlaður endingartími söluhlutar er byggður á venjulegri notkun.“

Af framanröktu má ráða að mat á því hvort söluhlutur falli undir 2 eða 5 ára kvörtunarfrest tekur m.a. til væntinga neytanda um endingu, vörunnar auk markmiða framleiðenda hvað varðar endingu, sem m.a. endurspeglast í verði og markaðssetningu á hlutnum. Kaupverð umræddrar þvottavélar var kr. 80.000, sem verður að teljast nokkuð eðlilegt verð fyrir venjulega þvottavél. Alla jafna má telja að neytendur geti haft væntingar til þess að þvottavél sem keypt er á eðlilegu verði endist í töluverðan tíma. Í ljósi þess að í framanröktum skýringum er gefin sú leiðbeining að vafi um endingartíma eigi að hafa það í för með sér að vara verði felld undir fimm ára regluna frekar en tveggja ára. Telur kærunefndin því að ganga megi út frá því að álitsbeiðandi hafi getað kvartað undan galla á umræddri þvottavél í fimm ár frá því kaupin fóru fram. Kvartaði álitsbeiðandi því undan galla á þvottavélinni í tæka tíð í skilningi 2. mgr. 27. gr. laganna.

Um galla er fjallað í 15. og 16. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup. Í a-lið 1. mgr. 16. gr. segir að söluhlutur teljist gallaður ef „hann sé ekki í samræmi við þær kröfur sem fram koma í 15. gr.“ Í b-lið 2. mgr. 15. gr. segir að söluhlutur skuli „hafa þá eiginleika til að bera sem neytandinn mátti vænta við kaup á slíkum söluhlut að því er varðar endingu og annað.“ Söluhlutur telst þó ekki gallaður nema gallinn sé „hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varða“ eins og segir í 1. mgr. 26. gr. laganna. Eins og áður er rakið liggur ekkert fyrir um meintan galla á þvottavélinni annað en það sem fram kemur í álitsbeiðni. Samkvæmt henni mun lega í þvottavélinni hafa gefið sig við eðlilega notkun á vélinni í um ár. Gegn mótmælum álitsbeiðanda um að sú bilun verði, líkt og seljandi mun hafa haldið fram, rakin til þess að álitsbeiðandi hafi ofhlaðið vélinni við notkun, er það mat kærunefndarinnar að

Þvottavélin sé haldin galla í skilningi 16. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup, sbr. 15. gr. sömu laga.

Í 26. gr. neytendakaupalaga er kveðið á um úrræði neytanda vegna galla. Segir þar m.a. eftirfarandi í 1. mgr.:

„Ef söluhlutur reynist gallaður og gallinn er hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varða getur neytandi:

- a. haldið eftir greiðslu kaupverðs samkvæmt ákvæðum 28. gr.;
- b. valið milli úrbóta eða nýrrar afhendingar samkvæmt ákvæðum 29. og 30. gr
- c. krafist afsláttar samkvæmt ákvæðum 31. gr.;
- d. krafist riftunar samkvæmt ákvæðum 32. gr.;
- e. krafist skaðabóta samkvæmt ákvæðum 33. gr.“

Álitsbeiðandi í máli þessu hefur krafist þess að seljandi greiði sér skaðabætur skv. ákvæðum 33. gr. laganna. Telur kærunefndin að meta verði skaðabæturnar að álitum að teknu tilliti til þess að álitsbeiðandi mun hafa haft nokkur not af þvottavélinni. Metur kærunefndi því skaðabætur hæfilegar kr. 55.000.

V

Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðanda, X, kr. 55.000.

Pétur Örn Sverrisson
formaður

Jón Rúnar Pálsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir